

ת"פ 42348/04/14 - מדינת ישראל, שלוחת תביעות אילת נגד הונילין אלמו ת.ז., סנגוריה ציבורית

בית משפט השלום באילת

24 פברואר 2015

ת"פ 42348-04-14 מדינת ישראל נ' דמילאנו ואח'

בפני כב' השופט יוסי טופף
המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד איציק אלפסי, עו"ד שחר עידן
שלוחת תביעות אילת

נגד
הנאשם:

הונילין אלמו ת.ז., 329007355
ע"י ב"כ עו"ד אייל לביא
סנגוריה ציבורית

גזר דין

האישום וההרשעה

1. ביום 22.9.2014 הוכרע דינם של שלושת הנאשמים, על יסוד הודאתם במיוחס להם בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון.

הנאשם 3 הורשע בעבירות של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), היזק בזדון לפי סעיף 452 לחוק העונשין והתנגדות למעצר לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח משולב), תשכ"ט-1969.

2. לפי כתב האישום המתוקן, ביום 22.4.2014 בשעה 21:30, ישבו מלקו אקלילו (להלן: "**המתלונן**") וחברו טמסגן בלטה (להלן: "**בלטה**") בפאב באילת, ושתו להנאתם. הנאשם 1 פנה למתלונן ולאחר דין ודברים ביניהם אמר לו: "בן זונה בוא בחוץ". השניים יצאו מחוץ לפאב, שם תקף הנאשם 1 את המתלונן, בכך שהיכה באגרופו את שיניו. כתוצאה מכך נפל המתלונן ארצה ולאחר שניסה לקום, אחז הנאשם 1 את המתלונן בצווארו, היכה בראשו באמצעות אבן; והכה במכות אגרופ את גרונו, פניו ויתר חלקי גופו. הנאשם 2 אחז בבגדיו של המתלונן ודחפו, כדי לסייע לנאשם 1 במעשיו.

בלטה יצא מהפאב וניגש לעבר המתלונן, אשר היה שרוע על הארץ ודם ניגר מגופו. בלטה ביקש מהנאשם 1 להפסיק להכות את המתלונן, ובתגובה תקף הנאשם 1 את בלטה, בכך שנגח בפניו באמצעות ראשו, היכה אותו וזרק לעברו אבנים אך הן לא פגעו בו. בלטה ברח בריצה מהמקום. מכל המתואר עד כאן, כך בכתב האישום, נגרמו למתלונן חתך מדמם בראשו, חבלות מדממות בשפתיו ובאפו

עמוד 1

וסימני חבלות בחזהו ובמרפק יד שמאל. בגין כל אלו הובהל המתלונן לבית החולים, שם בוצעה לו בדיקת סי.טי וניתן לו טיפול רפואי. לבלטה נגרמה חבלה בשפתיו הפנימיות.

בהמשך אותו הערב הוביל בלטה שני שוטרים לביתו של הנאשם 1, אך הוא לא היה בבית. בשלב זה הגיע הנאשם 3 למקום כשלגופו מדי צבא. הנאשם 3 רץ בריצת אמוק לכיוונו של בלטה, כשידיו מונפות, תקף אותו בנוכחות השוטרים, היכה אותו באגרופים, דחיפות ובעיטות וקרע את חולצתו. אחד השוטרים ריתק את הנאשם 3 בכוח לרצפה, על מנת שיחדל ממעשיו והודיע לו על מעצרו. בתגובה, התנגד הנאשם 3 למעצרו, בכך שהשתולל, בעט לכל עבר וניסה לקום באמצעות אחיזת ידו של השוטר ומשיכתה כלפי מטה.

תסקיר שירות המבחן

3. ביום 12.1.2015 נתקבל תסקיר מאת שירות המבחן, במסגרתו נסקרו קורות חייו של הנאשם ותולדות משפחתו, אך בשל צנעת הפרט אמנע מלפרט מעבר לנדרש. מהתסקיר נלמד כי הנאשם, יליד 1992, משרת בשירות סדיר בצה"ל והוכר כ"חייל בודד חריג", ולכן הותר לו לצאת לעבוד. עם זאת, בשל ההליך הפלילי הוא נמצא בתנאי מעצר בית חלקי.

נמסר כי הנאשם עלה לארץ מאתיופיה בהיותו בן 16, ומגיל צעיר עובד במלצרות על מנת לסייע לפרנסת משפחתו.

קצינת המבחן שוחחה עם סגן מפקד היחידה בה שירת הנאשם והנ"ל תיאר את הנאשם כחייל טוב וממושמע, מקובל חברתית ובעל תקשורת טובה עם הסביבה. לדברי המפקד, הוא עצמו היה עד לביצוע מעשי העבירה, שכן באותו הערב הנאשם היה נסער מאד ופנה אליו בבקשה לצאת מהבסיס, לאחר שקיבל שיחת טלפון מחבר שהיה במצוקה. מפקדו של הנאשם מסר כי זיהה שהנאשם נסער ולכן החליט ללוותו. לדבריו, כאשר הגיעו לשכונת מגוריו, הנאשם ראה את המתלונן, פתח בריצה לעברו, התנפל עליו והיכה אותו. שוטרים שהיו במקום ניסו להפריד ביניהם ובהמשך התנגד הנאשם למעצרו. המפקד ציין כי מעולם לא ראה את הנאשם מתנהג בצורה כה חריגה. המפקד מסר כי במידה ויוחלט על השבת הנאשם לשירות צבאי, הוא יאשר את קליטתו מחדש ביחידה, אך הוא ישובץ בתפקיד אחר, שאינו דורש נשיאת נשק.

נמסר כי הנאשם הודה לפני שירות המבחן, בביצוע העבירות ולקח אחריות. הנאשם מסר כי עובר לביצוע המעשים, בהיותו בבסיס, קיבל שיחת טלפון מהנאשם 1, חברו הקרוב, כשהוא נסער והנ"ל סיפר לו שהוכה על ידי המתלונן וביקש ממנו להגיע לסייע לו. לאור זאת, סיפר הנאשם כי ביקש ממפקדו רשות לצאת מהבסיס, כשכל כוונתו הייתה לבדוק את מצב חברו מתוך דאגה לו ולא מתוך

כוונה לנהוג באלימות כלפי המתלונן. לדבריו, כאשר הגיע לבית חברו, פגש את בלטה, אשר קילל אותו ואת אמו. לדבריו, התקשה להתמודד עם העובדה שהמתלונן קילל את אמו המנוחה ולכן תקף אותו ונהג באלימות כלפיו. הנאשם ציין כי התנגד למעצרו כי לא הבין מיד כי מדובר בשוטרים בשל החושך ששרר במקום. לדבריו, כשהבין שמדובר בשוטרים, נרגע והסכים להתלוות אליהם. הנאשם ציין בפני שירות המבחן כי לא תכנן מראש את מעשה התקיפה וזו התרחשה מתוך העדר שליטה, עקב הפגיעה שחש מהקללות שהוטחו בפניו לגבי אמו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם פעל באלימות מתוך סף גירוי נמוך ומדפוס של חשיבה דיכטומית וניתוק רגשי, אשר מנעו ממנו לבחון את התנהלותו באופן ביקורתי ושקול. שירות המבחן התרשם כי רקעו המשפחתי של הנאשם, התלישות והבדידות יצרו בינו לבין הנאשם 1 חברות קרובה ומחויבות, אשר טשטשה גבולות פנימיים וצמצמה את יכולתו לבחון באופן ביקורתי את מורכבות הסיטואציה, השלכותיה וחומרתה. שירות המבחן התרשם כי נסיבות חייו הקשות של הנאשם והעדר מסגרת תמיכתית או משפחתית משמעותית עמדו ברקע לביצוע העבירות. נמסר כי הנאשם ערך מאמצים לנהל אורח חיים פרודוקטיבי, אחראי ויציב במסגרת התעסוקתית והצבאית אותן תופס כמשמעותיות בחייו. הנאשם הציג עמדות ושאיפות נורמטיביות על אף היותו מופנם וסגור. שירות המבחן ציין כי התרשם שיכולתו של הנאשם לדחות סיפוקים ולהתמודד עם כעסים היא בדרך כלל טובה, אם כי במצבים בהם נפגע, יתכן ויכולתו לשלוט בכעסיו, מצטמצמת. לכן סבר שירות המבחן כי יש מקום לשלב את הנאשם במסגרת טיפולית, בין היתר בסדנה להתמודדות עם שליטה בכעסים, על מנת לצמצם את הסיכון הנשקף מהנאשם. הנאשם הביע הסכמה להשתלב במסגרת זו. לאור האמור ונוכח מאפייניו של הנאשם, המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתו ולהטיל צו מבחן למשך שנה והתחייבות.

טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה, עו"ד עידן שחר, טען למתחם ענישה שנע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות לבין מאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים. התובע עתר להותיר את הרשעת הנאשם על כנה ולהטיל עליו עונש מאסר ברף התחתון של המתחם, בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן. התובע עמד על חומרת המעשים שביצע הנאשם, כאשר הגיע ותקף את בלטה ללא כל סיבה, אשר גם כך היה חבול ופצוע מתקיפתו על ידי הנאשם 1. חומרה יתרה עליה הצביע התובע היא ביצוע המעשים בנוכחות שוטרים במקום, דבר המלמד כי אין לנאשם מורא מגורמי האכיפה. הנאשם אף התנגד למעצרו כדין. התובע עמד על הצורך במיגור תופעת האלימות, בעיקר במקרים של אלימות מצד צעירים, אותה כינה "אלימות מזדמנת", הפוגעת בכוח הזרוע, בביטחונו, בשלומו ובכבודו של הקורבן, בייחוד כאשר הדברים נעשים לנגד עיני השוטרים. נמסר כי אין לחובתו של הנאשם הרשעות קודמות. התובע הפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן וציין את התרשמותו בכל הנוגע לסיכון הנשקף מהנאשם ומקשייו לשלוט בכעסיו בנסיבות מסוימות. לשיטת המאשימה, אין מקום להמלצת שירות המבחן באשר לביטול הרשעת הנאשם, היות והוא אינו עונה על התנאים שנקבעו בפסיקה להימנע מהרשעה, בייחוד נוכח חומרת המעשים ונסיבות ביצועם. התובע ציין כי יש מקום לתת משקל לשיקולי הרתעת היחיד והרבים הצריכים לבוא לידי ביטוי גם בעצם הרשעת הנאשם. התובע הפנה לפסיקה רלוונטית מטעמו.

5. ב"כ הנאשם 3, עו"ד אייל לביא, עתר לביטול הרשעת הנאשם וביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בהתחייבות כספית והעמדת הנאשם בצו מבחן. הסנגור לא הקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, אך ביקש ליתן משקל לנסיבותיו האישיות לאור עקרון האינדיווידואליות שבענישה הנהוגה במשפטנו. בעניין זה הדגיש הסנגור כי אין לחובת הנאשם הרשעות קודמות, לא נפתחו כנגדו תיקים נוספים מאז האירוע, כך שזו לו מעידתו היחידה בחייו. הסנגור עמד על גילו הצעיר של הנאשם, נסיבות חייו וילדותו הקשה, כמפורט בתסקיר שירות המבחן. נמסר כי הנאשם שירת בצבא עד למועד אירוע כתב האישום והוא ממתין להחלטת הצבא באשר לעתידו הצבאי, הצפויה להתקבל בהתאם לתוצאת ההליך המשפטי. נטען כי ההליך המשפטי היווה עבור הנאשם אבן דרך משמעותית, הוא קיבל אחריות על מעשיו, שיתף פעולה עם שירות המבחן והביע רצון להשלים את השירות הצבאי. על בסיס כל האמור טען הסנגור כי מקרה זה אינו מחייב הרשעה בדין והדגיש את המלצת שירות המבחן, לרבות נכונותו של הנאשם להשתלב במסגרת טיפולית כפי שהוצע לו. לפיכך טען הסנגור כי שיקולי השיקום מצדיקים את ביטול הרשעת הנאשם וענישה בדרך של התחייבות וצו מבחן. נמסר כי במסגרת הליך זה שהה הנאשם תקופה ארוכה במעצר בית מלא ולאחר מכן הוקלו תנאי שחרורו למעצר בית חלקי. הסנגור הפנה לפסיקה רלוונטית מטעמו.

6. הנאשם הודה בטעותו, מסר שלמד ממנה ולא ישוב על מעשיו. הנאשם ציין כי הקושי שחווה בשהייה בבית המעצר ובמעצר הבית יניאו מלשוב על מעשים דומים בעתיד.

דין ומסקנות

האם יש מקום לבטל את הרשעת הנאשם?

7. ככלל, נאשם שהודה במיוחס לו או שאשמתו הוכחה, מורה האינטרס הציבורי כי הוא יורשע וייענש. ההרשעה היא תוצאה מתחייבת ממהות ההליך הפלילי באמצעותה מביעה החברה את סלידתה ממעשה העבירה שביצע הנאשם במגמה להביא להרתעה אישית ולהרתעה כללית. כך תוגשמה מטרות הענישה. בית המשפט משתמש בסמכותו שלא להרשיע נאשם, בנסיבות יוצאות דופן בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה (ר' בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' ויקטור שמש**, פ"ד נ(3) 682; ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (להלן: "**כתב**"); וע"פ 9893/06 **אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 31.12.2007)).

כך קבעה כב' השופטת פרוקצ'ה בע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נ"ד(3) 685:

"משמתבקש בית המשפט לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את

הכלל בדבר המנעות מהרשעה נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדבידואליות של הנאשם בראייה כוללת. נשקל מן הצד האחד הצורך במיצוי של ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העברין כדי להשיג בכך בין היתר את גורם ההרתעה והאכיפה השיוויונית של החוק. שיקול ציבורי זה פועל במשנה תוקף ככל שחומרת העבירה גדולה יותר והנזקים לפרט ולציבור מביצועה גוברים.

כנגד השיקול הציבורי נשקל עניינו של הפרט הנאשם. ובמסגרת זו נבחנים נתונים שונים הנוגעים אליו וביניהם - טיב העבירה אותה עבר וחומרתה, עברו הפלילי, גילו, מצב בריאותו והנזק הצפוי לו מההרשעה. באשר לנאשמים בגירים במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי ורק נסיבות מיוחדות חריגות ויוצאות דופן תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך של הרשעת העברין וזאת לרוב כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעברין מההרשעה.

הכללים להימנעות מהרשעה או ביטול הרשעה נוסחו על ידי כב' השופטת דורנר בפסק הדין **כתב**, באופן הבא:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר 2 גורמים: ראשית על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים".

כללים אלה נועדו למקרים יוצאי דופן **"בהם אין יחס סביר בין הנזק הנגרם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה"** (רע"פ 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 21.8.1985)).

לצורך ההכרעה בשאלת אי ההרשעה יש לשקול את עברו של הנאשם, חומרת העבירה, נסיבות ביצועה, מידת הפגיעה שהסבה העבירה לאחרים, הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות, דפוס התנהגותו של הנאשם ויחסו לעבירה - נטילת אחריות, הבעת חרטה, משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם והשפעתה על תחומי פעילותו.

נוסף על כך, נלקחת בחשבון שאלת שיקום הנאשם במסגרת שיקולי הענישה ואינטרס שיקומו, אשר יכול לא אחת להטות את הכף מול האינטרס הציבורי (ר' פסיקת כב' השופטת שטרסברג כהן בע"פ 9090/00 **בועז שניידרמן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.2.2001)).

8. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ולאור ההלכה הפסוקה, הגעתי לכלל מסקנה כי אין הצדקה לחרוג מהכלל בעניינו של הנאשם ולהורות על ביטול הרשעתו.

8.1 ראשית, אין בחומרת מעשי הנאשם ונסיבות ביצועם, כדי לגבור על מקריות כלשהי שניתן היה לייחס להתנהגותו. הפגנת האלימות הקשה כלפי בלטה והפגיעה בו בנוכחות שני שוטרים ומפקדו הצבאי,

התנגדותו האלימה למעצרו החוקי והפוטנציאל הגלום במעשיו להתפתחות אירוע אלים אף יותר אינם מאפשרים מסר של סלחנות בדרך של ביטול ההרשעה.

בנסיבות אלו, סבורני כי האינטרס הציבורי מחייב הטבעת חותם פליליות על מעשים שכאלה, לבל ישוגר מסר הפוך מן המתחייב. כל מסקנה אחרת, תפגע בשיקולי ענישה אחרים הקשורים לגמול ולהרתעת הנאשם ועבריינים כמותו.

8.2 שנית, לא שוכנעתי מהעדר יחס סביר בין חומרת העבירות לבין הנזק הצפוי לנאשם מהרשעתו. בהקשר זה יש להראות, כי הפגיעה הצפויה בסיכויי שיקומו או בעתידו של הנאשם אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית שיש בהרשעתו. בבחינת הנזק העלול להיגרם לנאשם, אין מקום להסתפק ב"תרחיש תיאורטי", ויש להצביע על קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי אשר צפוי לנאשם כתוצאה מעצם ההרשעה (רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 1.1.2013); רע"פ 1439/13 קשת נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 4.3.2013); רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 31.12.2012); רע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 26.1.2015)).

ראו פסיקת בית משפט העליון ברע"פ 7109/14 צור סייג נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 20.11.2014):

"תחילה אבקש להתייחס לטענה, לפיה 'גיל צעיר של נאשם, שאישיותו אינה בשלה, והוא מצוי בתחילת חייו הבוגרים, הוא שיקול רלוונטי ובעל משקל של ממש בשאלה של אי הרשעה, גם כאשר לא הוצג בעניינו נזק מוחשי-קונקרטי'. כפי שצינתי בעניין פרנסקי: 'גישה זו אינה עולה בקנה אחד עם פסיקתו של בית משפט זה, לפיה יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא 'לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו', ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית מתאימה (עניין לוזון; רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (26.4.2014); רע"פ 1439/13 קשת נ' מדינת ישראל (4.3.2013)). החובה להצביע על קיומו של נזק קונקרטי, מתיישבת עם אופיו המצומצם של החריג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים מיוחדים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לצורכי שיקומו של הנאשם. אימוץ עמדתו של המבקש, עלולה להוביל לסטייה מהאיזון הבסיסי העומד ביסודו של החריג, ואת זאת אין בידי לאפשר'."

בעניין זה נמסר כי הנאשם ממשיך בעבודתו כמלצר, ללא מפריע, אף בתקופת חייו הנוכחית, במהלכה הוא משוחרר בתנאי שחרור מגבילים. יתר על כן, אף אם קיים פוטנציאל לפגיעה תעסוקתית בשל ההרשעה בדין, אינני סבור כי בנסיבות דנא יש להעדיף את הנאשם שלפניי ביחס לכלל הנאשמים שמורשעים בדין בגין אותן עבירות.

8.3 זאת ועוד; משנשמע רצונו של הנאשם לשוב לשורות הצבא, בתום ההליך המשפטי, ולאור החשיבות הרבה שמצאתי בעניין זה, הן מבחינת הנאשם וצרכי שיקומו והן מההיבט הציבורי, מצאתי לקבוע מועד דיון נוסף, טרם מתן החלטה, על מנת לאפשר לנאשם להציג אסמכתא בנוגע לעמדת הצבא ביחס לשילוב מחדש, בהתאם לתוצאות ההליך המשפטי.

בדיון שהתקיים ביום 16.2.2015 הציג הסנגור מכתב מטעם רע"ן עצמה ביחידת מיטב, מיום 9.2.2015, לפיו ככל שלא ייגזר על הנאשם מאסר בפועל, בכוונתו להמליץ למפקד מיטב על השבתו של הנאשם לצבא באופן מיידי. הדברים קיבלו ביטוי גם בעדכון שהגיש שירות המבחן לבית המשפט.

הנה כי כן, משלא הובאה לפני כל ראיה כי יש בהרשעה כדי לפגוע בעתידו הצבאי ו/או התעסוקתי של הנאשם, הרי שלא מצאתי, כי הרשעתו תפגע בו פגיעה חמורה או תוביל לפגיעה מהותית וקונקרטית בעתידו או בצרכי שיקומו.

8.4 לא נעלם מעיני כי הנאשם הודה במיוחס לו, לקח אחריות והביע נכונות להשתלב במסגרת טיפולית לפי המלצת שירות המבחן ובחסותו, כמו גם המלצות קצינת המבחן. עם זאת, נטילת אחריות מצד הנאשם והעדר עבר פלילי אינם משיגים את חומרת מעשיו ואינם מרפאים העדר ראיה לנזק מוחשי קונקרטי אשר צפוי לו כתוצאה מעצם ההרשעה.

מעשיו של הנאשם אינם קלי ערך והפגיעה שתיגרם לו מהרשעתה אינה כה כבדה, על מנת שייקבע עניינו כיוצא דופן לשם חזרה מהרשעה. שיקולים אלו באים לכדי ביטוי בעניינו של הנאשם בעצם הרשעתו, בין היתר בהשתתפות עונש הרתעתי שירחף כחרב מעל ראשו, לבל ישוב ויבצע עבירות נוספות בעתות כהות חושים, דחק או משבר עתידיות. רכיבי ענישה אלה לא יהיו אפשריים, ככל שלא יורשע הנאשם בדיון. אשר על כן, באתי למסקנה כי הליכת כבדת דרך לקראת הנאשם תמצא ביטוייה בגזירת עונשו על פי שיקולי שיקומו וכדי הטלת עונש הרתעתי צופה עתיד כאמור וזאת לאור השיקולים עומדים לו לקולא ולחומרה. הרשעת הנאשם תיוותר על כנה.

הענישה

9. תיקון 113 לחוק העונשין שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" התווה את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב לחוק העונשין).

מלאכת גזירת הדין מורכבת משלושה שלבים עיקריים:

תחילה, אקבע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בערכים החברתיים, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין (סעיף 40ג

לחוק העונשין);

לאחר מכן, אבחן האם ראוי לחרוג מן המתחם לקולא בשל שיקולי שיקום (סעיף 40ד לחוק העונשין) או לחומרה בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40ה לחוק העונשין);

לבסוף, אקבע את העונש המתאים שיושת על הנאשם, בהתחשב בצורך בהרתעתו (סעיף 40ו לחוק העונשין), בהרתעת הרבים (סעיף 40ז לחוק העונשין) ובנסיבותיו האישיות שאינן קשורות בביצוע העבירות (סעיף 40יא לחוק העונשין), כמו גם בנסיבות אחרות ככל שתמצאנה רלוונטיות (סעיף 40יב לחוק העונשין).

[ראו: ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 18.7.2013); ע"פ 1903/13 עיאשה נ'

מדינת ישראל (ניתן ביום 14.7.2013); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.6.2013)].

מתחם העונש ההולם

10. מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימה כפי שהוגדר בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. על מנת ליישמו בית משפט מתחשב בשלושת אלה: בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בהם; בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ומידת אשמו של הנאשם; במדיניות הענישה הנהוגה (ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.8.2013)). להלן אעמוד על מרכיבי השונים של מתחם העונש ההולם.

11. לפי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, משהורשע נאשם במספר עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע בית המשפט מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

12. **הערכים החברתיים שנפגעו** מביצוע עבירה של תקיפה סתם, לצדה קבע המחוקק עונש מרבי של שנתיים מאסר, הם שמירה והגנה על שלמות גופו, כבודו וביטחונו של היחיד והציבור בכללותו. הערכים החברתיים שנפגעו בביצוע עבירה של שימוש בכוח או באיומים למנוע מעצר, לצדה קבע המחוקק עונש מרבי של שישה חודשי מאסר, הם פגיעה בשלטון החוק, נציגיו ובסדר הציבורי. בביצוע עבירת היזק לרכוש במזיד, לצדה קבע המחוקק עונש מרבי של 3 שנות מאסר, נפגעו זכויות הקניין של הקורבן ושל הציבור בכללותו.

מצאתי לתן דגש לערך החברתי של המוגנות נדרשת לשוטרים העוסקים באכיפת החוק, על מנת שיוכלו לבצע עבודתם נאמנה וללא הפרעה או חשש. תפקידם של השוטרים קשה והם פועלים בשליחותה של החברה ומסמלים את שלטון החוק. לפגיעה האמורה, היבטים הקשורים באופן מובהק במוסכמות הבסיסיות של היותנו חברה דמוקרטית המכבדת את שלטון החוק וזכויות הזולת, במערכת אכיפת החוק ובצורך להגן על אנשי חוק, המבצעים עבודתם נאמנה, לעיתים בתנאים קשים ומורכבים תוך סיכון שלומם וביטחונם האישי, כשלוחי החברה ושלטון החוק.

13. **עצמת הפגיעה בערכים המוגנים**, הינה משמעותית לאור העובדה כי הנאשם נקט אלימות קשה כלפי בלטה, מבלי שנרתע מנוכחות השוטרים במקום ואף לא חדל מהפגנת אלימות כלפי שוטר שהודיע לו על מעצרו.

14. **במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות** (סעיף 40ט לחוק העונשין), נתתי דעתי, בין היתר, לחלקו של הנאשם במהלך הדברים. מתיאור עובדות כתב האישום המתוקן עולה כי הנאשם הגיע לזירת האירוע כשהוא לבוש מדי צבא. לפי תסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם קיבל טלפון מהנאשם 1, אשר ביקש ממנו שיגיע כדי לסייע לו לאחר שהוכה. הנאשם רץ, בריצת אמוק, לבלטה והכה בו נמרצות באגרופים, דחיפות ובעיטות ואף קרע את חולצתו מגופו. הנאשם לא חדל ממעשיו למרות נוכחות שני שוטרים ומפקדו שהתלווה אליו. אחד השוטרים נאלץ לרתק את הנאשם לרצפה כדי לעצרו ולהביאו להפסקת התקיפה האלימה. אלא שאז ביקש הנאשם למנוע בכוח את מעצרו, השתולל בעט לכל עבר ומשך את ידו של השוטר כלפי מטה כדי לקום על רגליו. נסיבות האירוע מלמדות כי הנאשם הבין היטב כי הוא מגיע לזירה אלימה ומעשיו תוכננו מראש כדי לפגוע במי אשר סבר שפגע בחברו הטוב, הוא הנאשם 1. הנזק שגרם הנאשם התבטא בפגיעה בגופו, ברכושו (חולצתו) ובכבודו של בלטה, כמו גם פגיעה בכבודם, בגופם ובסמכותם של גורמי אכיפת החוק. הנאשם אף פגע בערכי צה"ל, עת ביצע את העבירות כשהוא לבוש מדי צבא. למעשיו של הנאשם פוטנציאל להסלמה לאירוע אלימים אף יותר. לא נפגעה יכולתו של הנאשם להבין את אשר עשה, את הפסול שבמעשהו או את משמעותו. הנאשם יכל להימנע ממעשיו בכל עת, בעיקר משנעצר, מבלי שעשה כן. לא הוצגה כל ראיה באשר להתגרות בנאשם מצד נפגע העבירה. לא נודע על מצוקה נפשית או קרבה לסייג לאחריות פלילית.

15. **מדיניות הענישה הנהוגה** - הנאשם הורשע במספר עבירות שבוצעו באירוע אחד ומכאן הקושי באיתור מקרים דומים בפסיקה. עיון בפסקי הדין מצביע על מנעד עונשי רחב התלוי בנסיבות המעשה והעושה. כך למשל:

א. בע"פ (מח' נצ') 47731-04-14 **עראזק שתיי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.6.2014) נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של תקיפה סתם ואיומים. נקבע **מתחם ענישה שבין חודשיים מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 8 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסרים מותנים, פיצוי והתחייבות.

ב. בעפ"ג (מח' מרכז) 1079-04-14 **נגוסה יטזב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 17.6.2014) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של תקיפה סתם ואיומים. נקבע **מתחם ענישה הולם שבין מאסר מותנה לבין 8 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו 5 חודשי

מאסר בפועל, הופעל מאסר מותנה בן 6 חודשים לריצוי חלקו חופף, כך שעל הנאשם הוטלו 9 חודשי מאסר, מאסר מותנה, קנס ופיצוי.

ג. בע"פ (מח' ב"ש) 33867-10-13 **נשיא נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 11.12.2013) נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות, בשתי עבירות של תקיפת שוטר כדי להכשילו בתפקידו, העלבת עובד ציבור ושימוש בכוח כדי למנוע מעצר. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **3 וחצי חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**, מאסר מותנה, צו מבחן ופיצוי.

ד. בת"פ (כ"ס) 53086-06-12 **מדינת ישראל נ' יורם חדד** (ניתן ביום 27.1.2015), הורשע נאשם על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של תקיפה סתם, בכך שהכה באגרופ בשפתו של מורה לשחייה של בנו. נקבע **מתחם ענישה הולם שנע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר**. על הנאשם, ללא עבר פלילי, הוטל מאסר מותנה, קנס, פיצוי וצו מבחן.

ה. בת"פ (אי') 16322-08-11 **מדינת ישראל נ' רן הרשקוביץ'** (ניתן ביום 27.7.2014) הורשע נאשם לאחר שמיעת ראיות, בשני אירועים, האחד של איומים ותקיפה סתם והשני של איומים בלבד, בכך שאיים ותקף את מעסיקו לשעבר, הכה את ראשו באמצעות קסדת אופנוע ואיים להמשיך לפגוע בו. נקבע **מתחם ענישה הולם לאירוע של תקיפה סתם ואיומים שנע בין 5 חודשי מאסר שיכול ורצו בעבודות שירות, לבין 15 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסרים מותנים, פיצוי, קנס והתחייבות.

ו. בת"פ (רח') 3995-06-12 **מדינת ישראל נ' סלומון שלמה לוי** (ניתן ביום 29.1.2014) הורשע נאשם, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של איומים ותקיפה סתם, בכך שאיים על אחר כי יהרוג אותו והכה את פניו במכת אגרופ. נקבע **מתחם ענישה הולם שבין מאסר מותנה לבין 10 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, בעל עבר פלילי, נגזרו **מאסר מותנה למשך 6 חודשים**, פיצוי וקנס.

ז. בת"פ (י-ם) 21519-12-12 **מדינת ישראל נ' יקיר סופיר** (ניתן ביום 3.11.2013) הורשע נאשם על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של תקיפה סתם ואיומים, בכך שהכה מספר פעמים את המתלונן באגרופים בפניו ואיים עליו. בית המשפט אישר **מתחם ענישה הולם שבין מאסר על תנאי ל-6 חודשי מאסר שיכול וירצו בעבודות שירות**. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו 40 ימי מאסר לריצוי בעבודות שירות ומאסרים מותנים.

ח. בת"פ (נת') 18069-11-12 **מדינת ישראל נ' פלונית** (ניתן ביום 17.2.2013) הורשעה נאשמת על יסוד הודאתה בעבירה של תקיפה סתם, בשתי עבירות של איומים, בעבירה של היזק לרכוש במזיד ושימוש בכוח כדי למנוע מעצר, בכך שבאירוע אחד הניפה סכין מטבח וסדקה כיסא באמצעותו והתנגדה למעצר. באירוע השני, ירקה על אמה והניפה גרזן לעברה. נקבע **מתחם ענישה הולם לכל אחד מאירועי כתב**

האישום שבין מאסר של מספר חודשים לבין 18 חודשי מאסר בפועל. על הנאשמת הוטלו 8 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים והתחייבות.

ט. בת"פ (אי') 1506/12 **מדינת ישראל נ' ח'ורי** (ניתן ביום 23.1.2013) הורשע נאשם, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של תקיפה סתם ותקיפת שוטר כדי להכשילו בתפקידו, בכך שהכה את המתלונן באגרופ ואיים על השוטרים. נקבע **מתחם ענישה הולם בשל ביצוע עבירת התקיפה בלבד שבין 3-15 חודשי מאסר בפועל.** על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו ביחס לשתי העבירות **8 חודשי מאסר בפועל**, הופעלו מאסרים מותנים, כך שעל הנאשם נגזרו 16 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה והתחייבות.

י. בת"פ (ת"א) 15900-02-10 **מדינת ישראל נ' שי ביטון** (ניתן ביום 13.7.2011) הורשע נאשם, על יסוד הודאתו, בעבירה של תקיפה סתם, בכך שהניף קסדה לעבר המתלונן בצורה מאיימת ובעט בחוזקה בכתפו עד שנזקק לטיפול רפואי. על הנאשם, נעדר עבר פלילי רלוונטי, הוטלו **חודשיים מאסר לריצוי בעבודות שירות**, מאסר מותנה, פיצוי וקנס.

16. מכל המקובץ, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות והיחס ההולם בין חומרת העבירות בנסיבותיהן ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש שיש להטיל עליו, סבורני כי מתחם העונש ההולם נע על פני ספקטרום שבין מאסר מותנה ושל"צ לבין 12 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה כספית והרתעתית.

האם יש מקום לחריגה מגבולות מתחם הענישה ?

17. בנסיבות הנאשם שלפניי נמצא פוטנציאל שיקומי במסגרת שילוב הנאשם בסדנה לשליטה בכעסים, והאחרון הביע נכונות להשתלב במסגרת טיפולית זו בחסות שירות המבחן. הכרתו של הנאשם בצורך הטיפולי ונכונותו לשתף פעולה עם שירות המבחן הינם שיקולים בעלי משקל לזכות הנאשם, אך לא שוכנעתי כי יש בכך כדי להצדיק חריגה ממתחם הענישה לקולא (סעיף 40 לחוק העונשין).

מנגד, ועל אף גורמי הסיכון שזוהו אצל הנאשם, בעיקר קשייו לשלוט בכעסים בנסיבות מסוימות, לא מצאתי הצדקה לחצות את רף מתחם הענישה לחומרה, משיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40 לחוק העונשין).

הנה כי כן, השיקולים השונים, לקולא ולחומרה, ובכללם שיקולי הרתעת היחיד והרבים (סעיף 40 לחוק העונשין) ינחוני בקביעת העונש המתאים לנאשם בגדר מתחם הענישה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

18. בקביעת העונש המתאים במתחם הענישה ההולם יש להתחשב בנסיבותיו של הנאשם, שאין קשורות בביצוע העבירות, ויש בהם כדי להשפיע על גזירת הדין, כגון: גיל, עבר הפלילי, נטילת האחריות, פגיעת העונש במשפחתו, נסיבות חיים קשות שהייתה להן השפעה על ביצוע העבירה, שיתוף פעולה עם רשויות החוק ועוד (ר' סעיף 40 לא לחוק העונשין). בדרך זו חידד תיקון מס' 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיווידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין (ע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 **אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(1) 350; רע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.5.2009)).

19. **לחובת הנאשם** חומרת מעשיו בנסיבות ביצועם, המדיניות העונשית בעבירות בהן הורשע והפגיעה בערכים החברתיים המוגנים.

20. **לזכות הנאשם** הודאתו במיוחס לו בכתב האישום שתוקן לקולא, לקיחת האחריות על מעשיו, הבעת צער וחרטה, המשקפים את הפנמת הפסול שבהם; גילו הצעיר, רקעו המשפחתי והכלכלי הקשה והמורכב, העדר עבר פלילי והעובדה כי לא נפתחו נגדו הליכים נוספים מאז אירוע כתב האישום, המלצות שירות המבחן ונכונותו לשתף פעולה עם הגורמים הטיפוליים והשיקומיים. מצאתי לתן משקל לאורחות חייו הנורמטיביים של הנאשם, דברי מפקדו לקצינת המבחן, יציבותו התעסוקתית והתמודדותו עם נסיבות חיים לא פשוטות.

בנוסף לכך, נתתי דעתי לכך שהנאשם מעוניין לשוב לשירות הצבאי ולאור עמדת הצבא בעניינו, מצאתי להימנע מענישה הכוללת רכיב מאסר בפועל, אם בכליאה ואם בדרך של עבודות שירות, על מנת לסלול את דרכו של הנאשם חזרה לצבא כדי שישלים את שירותו הצבאי עד תום.

הבאתי בחשבון כי במסגרת ההליך דנא, נעצר הנאשם למשך כחודשיים וחצי, מיום 22.4.2014 ועד ליום 6.7.2014, ולאחר מכן שוחרר בתנאים מגבילים למעצר בית מלא ולאחר מכן למעצר בית לילי.

21. מכל המקובץ, בהביאי בכלל חשבון את שיקולי הגמול, השיקום וההרתעה, ביחס לנאשם בנסיבותיו - הסלידה שחשה החברה נוכח מעשיו והוקעתם הנדרשת, הצורך בהרתעתו והרתעת עבריינים כמותו ושיקומו, הרי שבגדר תפירת חליפתו העונשית, סבורני כי העונש המתאים לנאשם ימצא ביטוי בביצוע צו של"צ, צו מבחן, פיצוי מידתי וענישה מרתיעה.

העונש המתאים לנאשם

22. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, באיזון ביניהם ובשים לב לפסיקה הנוהגת, מצאתי להשית על

הנאשם, עונש כדלקמן:

- א. של"צ - הנאשם יבצע 180 שעות שירות לתועלת הציבור, בעבודות אחזקה במתנ"ס בית רובין באילת, בהתאם לתכנית שירות המבחן ובפיקוחו. הובהר לנאשם כי הפרת צו השל"צ עשויה לגרום להפקעתו, לחידוש המשפט ולגזירת דינו מחדש.
- ב. צו מבחן - הנאשם יעמוד לפיקוח של קצין מבחן, כאמור בפקודת המבחן (נוסח חדש), התשכ"ט-1969, למשך תקופה של 12 חודשים, שתחילתה היום; הכל בהתאם לתכנית, הנחיות ופיקוח שירות המבחן. לא יעמוד הנאשם בצו המבחן, ניתן יהיה לגזור מחדש את עונשו.
- ג. מאסר על תנאי לתקופה של 7 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של 3 שנים מהיום יבצע כל עבירת אלימות מסוג פשע.
- ד. מאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של 3 שנים מהיום יבצע כל עבירת רכוש או אלימות מסוג עוון, למעט החזקת נכס חשוד כגנוב והשתתפות בתגרה.
- ה. פיצוי - הנאשמת ישלם פיצוי בסך 600 ₪ לטמסגן בלטה (ע"ת 2). הפיצוי ישולם ב-6 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, הראשון ישולם עד ליום 1.5.2015 ויתר התשלומים מדי 01 לכל חודש שלאחר מכן. פיגור בתשלום יחייב תוספת פיגורים כחוק. הפיצוי יועבר לבלטה, באמצעות מזכירות בית משפט, לפי הכתובת המפורטת בכתב האישום.
- ו. התחייבות - הנאשם יחתום על התחייבות בסך 3,000 ₪ להימנע מלעבור במשך 3 שנים מהיום על כל אחת מהעבירות בהן הורשע. היה והנאשם לא יחתום על התחייבות כאמור בתוך 7 ימים מהיום, ייאסר בגין כך למשך 7 ימים.

22. העתק גזר הדין יישלח לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, ה' אדר תשע"ה, 24 פברואר 2015, במעמד הצדדים.